

Meskavídd við Føroyar 120 mm

FØROYAR UMBOÐAÐAR Á FISKIVINNUFUNDI Í HAAG Í MAI MÁNAÐA

Johannes Nielsen, Tvøroyri hevur heitt á lögtingið um at taka til viðgerðar spurningin um meskavíddir við Føroyar, hann visir á, at stør oyðing fer fram av fiski við Føroyar av tí at trolarar, ið royna herumleidir, nýta ov trongar meskar á trolunum.

Nú hevur fiskivinnuvevnd lögtingsins viðgjørt spurningin og sigur soleiðis frá:

»Anordning for Færøerne nr. 16 frá 27. januar 1954 om regulering af Fiskeriet i dele af Atlanterhavet, Nordseen, Skagerak og Kattegat« ella í stuttum nevnd Norðsjókonventionin — setti minstamátt fyrri meskavídd í trola at vera 80 mm í Norðsjónum, sunnara partin av Noreg og undir Føroyum, meðan minstamátt við Noreg norðanfyri 66° N og undir Íslandi skuldi vera 110 mm. Seinni er meskavíddin undir Noreg (norðanfyri 66°) hækkað til 120 mm, og frá 1. januar í ár fær Ísland eisini 120 mm. Norska ríkisstjórnin hevur sett uppskot fram um at hækka minstamátt til 130 mm, og hevur við lóg sett 130 mm sum minstu meskavídd fyrri norskar trolarar.

Enn er minstamátt fyrri meskavídd undir Føroyum 80 mm — sama sum í Norðsjónum.

Í 1960 setti Internationala Havranssóknarráðð nevnd, ið fekk til uppgávu m.a. at kanna hvønn týðning ein hækkan av meskavíddini kundi fáa fyrri fiskastovnin undir Føroyum. Henda 7 manna nevnd (3 limir úr Bretlandi, 1 úr Týsklandi, 1 úr Noreg, 1 úr Íslandi og 1 úr Føroyum) gav eina frágreiðing, ið varð prentað í apríl 1962. Í hesi frágreiðing stendur m.a., at tað vil fáa stóran týðning fyrri fiskastovnin (serstakliga hýsun) undir Føroyum, um meskurnar verða gjørdar munandi størri. Sum er verða umleið 50 pst. av talinum (20 pst. av vektini) av hýsu, ið fiskað verður við bretska trolarum undir Føroyum, kastað aftur í havið, tí hon er ov smá. Tað er í frágreiðingini roknað út, at ein hækkan av meskunum til 120 mm vil føra til, at veiðan av hýsu til samans vil vaksa við millum 50 og 100 pst.

Í mai mánað í ár verður fundur í Haag í Konventiónini. Har verður uppskot lagt fram um at Føroyar fáa somu meskavídd sum Ísland — 120 mm.

Ein ferðamaður

Ið sag í krithúsinum hjá núverandi landsstýri sat og prátaði við javnaðarmann umborð í báti.

Troðkaður upp í ein krok gjørdist ferðamaðurin illur og sigur:

— Eg skal siga tær, at tveir matastu menn í landsstýrinum søgdu, at Suðuroyggin skuldi verða seinasta oyggin, ið neit nakra smíd av hesum landsstýri, veri tað jattani til uppbyggingar av oynni ella til stuðul av vinnulivinum.

Hvat er so munurin á teimum viðtímu Týsklands harrum, ið rendu heim í rot og hesum føroyska veldisharrum?

At enda skal verða gjørt vart við at politíð og landsstýrið eftir An. nr. 16 av 27. januar 1954 hevur heimild at kanna meskavíddina hjá trolarum, ið royna undir Føroyum. Ávisandi tað sum frammanfyri er nevnt, er nevndin samd um at mæla tinginum til at samtykkja soleiðandi:

UPPSKOT til SAMTYKTAR

1. Álagt verður landsstýrinum, at Føroyar verða væl umboðaðar á fiskivinnufundinum, sum verður í Haag í mai í ár.
2. Lögtingið samtykkir, at meskavíddin við Føroyar verður 120 mm.
3. Álagt verður landsstýrinum at kanna meskavíddina hjá trolarum, ið royna undir Føroyum.

Nýggjur óhøviskur diktatoriskur siður á lögtingi

Vit hava áður víst á mong dømir um, hvussu harðrent diktatoriskt stýri vit hava í Føroyum í løtuni — fyrri bert at nevna, at landsstýrið velir einsamalt menn og nevndir, sum áður lögtingið átti at útnevna og velja, og sum landsstýrið aldri áður hevur verið einsamalt um at velja. Einaras »venner og bekendte« sleppa nú fram t.d. sum limir av búskaparráðnum og øðrum — bara fólkaflakks- og tjóðveldismenn komu har at sita, og mong onnur líkandi dømir eru. Men alt tað eru vit nú so vanir við, at vit lata tað fara.

Verri enn alt hetta hendir nú í sjálvum tingsalinum á opnum fundum. Tingsins formaður S. Petersen letir menn standa og oysa ósmátt og ljót brúkt út yvir javnaðarmenn, og tá ið so javnaðarmenn fáa orðið fyrri at svara, rýmja harra S. P. út og setir Knút Wang fyrri seg á formannspallin. Oll kenna Knút Wang og vita, at hann sum tingmaður svarar til alla tíðina og ger óndir, tá javnaðarmenn tala. Verri er hann sjálvandi, tá ið hann kemur í formannsstólin at sita. Gømlumenn sögdu: »Tá ið pinkulingur fær vald, dugir hann ikki afturhald.« Eg havi við vilja fínkað orðatakið fyrri ikki at nýta ljót orð.

Pólland ger seg út til Grønlandsfiskiskap

Pólland hevur í ætlan at reka fiskiskap undir Grønlandi. Pólski fiskivinnumálaráðharrin er í løtuni í Keymannahavn, har hann hevur samráðingar við fiskivinnumálaráðið, grønlands- og úttanríkis málaráðið.

Fyri fleiri árum síðan varð avgjørt, at Pólland skuldi fara undir at byggja ein fiskiflota til Grønlandsfiskiskap og nú er henda ætlan sett í verk.

Tað er bert tann broytingin, at fiskiarkíð við Grønland nú er sett til 12 fjórðingar, soleiðis at pólsku fiskiskipini sleppa ikki at halda seg so nær at landi, sum tá ætlanin var gjørd.

Tey londini, sum í langar tíðir hava fiskað við grønlandsstrendur, nevniliga Noreg, Ísland, Bretland, Frakland, Vesturtýskland, Spáña, Portugal, hava loyvi í 10 ár at royna inn at 6 fjórðingamarkinum.

Tað eru m. a. hesi rættindi, sum pólskar eisini vilja fáa, men eftir tí ið frættist, man ikki fara at bera til hjá teimum.

Keypið SOSIALIN!
Haldið SOSIALIN!
Lesið SOSIALIN!

Ráfiskaprísurin . . .

Framhald frá 1. síðu.

Men so er skoytt uppi, at onginn skal hava rætt at keypa fisk fyrri lægri pris enn tann, ið nevndin ásetir. Men avgjørt kann sigast, at hetta loysir ikki málið, og tí hava vit javnaðarmenn sett broytingaruppskot fram á tingi. Uppskotið er soljóðandi:

»Heitt verður á landsstýrið at vera fiskimonnnum og fiskimannasamtøkum á plássum har, ið fiskur ikki verður keyptur, til hjálpar at fáa í lag skipan, sum tryggjar teimum at sleppa av við fiskin á plássinum fyrri prís, sum verður ásettur av ráfiskaprísevndini.«

Eisini settu vit uppskot um at landsstýrið úr landskassanum skal kunna rinda eykaútreiðslur, ið kunna standast av at hjálpa fiskimonnnum at sleppa av við fiskin til tann prís, sum nevndin ásetir. Tað ringasta, ið henda kann, er tað at útróðurin støðgar ella minskar nærum niður í onki. Tað førir tap fyrri alt okkara samfelag. Menn og kvinnur í hópatali leita nú til Íslands og aðrastaðni við útlendskum skipum. Hvi fara tæy, — Ja, spyrst tú onkran, hvi hann fer, er

svarið tað, at her í Føroyum verður onki burturúr — nógv óviltit innitøka, og útreiðslurnar vaksa dag frá degi, so her er onki liv longur.

Endin verður ringur. Tað raskasta fólkið er tað, ið fer, sjúk og gomul eru eftir. Her má enda galið — og tað verður skjótt. Teir, sum maktina hava her á landi, siga á lögtingi, at vit megu ikki gera korini betri hjá arbeiðsfólki, tí so fer onginn til skips, menn leggja stá tá á land at arbeiða. Ein skuldi tí trú, at teir royndu at gera korini betri hjá okkara fiskimonnnum. Men tað er tvorturímóti. Sum her frammanfyri er umtalað, sleppa útróðarmenn ikki av við sín fisk — úttan í nøkrum fáum plássum, og skipsfiskimenn sleppa ikki at selja veiðuna har, sum best! Prísurin er. Um hetta hevur hart stríð staðið á Føroya lögtingi í hesi tingsetu, og hetta stríðið er ikki komið at enda enn. Vit javnaðarmenn hava barst harðliga, og vit ætla at harðna meira enn. Um hetta skulu vit skriva aftur í Sosialinum nú so við og við.

Framhald kemur skjótt.

J. H. Danbjørg.

Skipafelagið Føroyar

TELEFON 1225

Tórshavn

NORÐOYA SPARIKASSI

tlf. 5043

stovnaður 1919

tlf. 5043

Sparikassin er opin kl. 10—12 og 14—16, leygardag 10—12½.

Lán verða givin móti veð í jørð og bygningum.

Renta av innskoti er 3½ % p. a. og av innskoti uppá uppsøgn 4 % p. a.

IRIS

Heitur matur — Smurt breyð

TIT UNGU

sum eru í vinnu, farið væl um peningin

Tey flestu av tykkum koma einaferð at seta búgv og møguliga at taka lut í vinnuligum fyrirkomum. Tað gerst best við at seta peningin inn í sparikassa.

Sparikassarnir eru til reiðar at veita lán við lagaligum treytum. Og sjálvandi, jó meira pening ein hevur innistandandi í sparikassa, tess størri eru lánmoguleikarnir.

FØROYA SPARIKASSI NORÐOYA SPARIKASSI
SUÐROYAR SPARIKASSI

Ælabogin

máling - tapet - gólyklæðningar

TLF. 2120

Stórt úrval av

LINOLEUM og LANCASTRUM

Royndarskip . . .

(Framhald frá 1. síðu).

var úttan fyrri sjómarkið. Har sum síðin fekkse — og hann tók til dømi, sum hann hevði upplivað — P. M. Dam tók undir við honum: Sama gjørdi Haldur Hansen og Danbjørg. »Overdugt« at fara at keypa ein eggjakopp! Nei, her høvdu vit ikki ráð til annað enn tað mest fullkomna. Tí tað gratt ikki, at vísindaroyndir lonaðu seg manga ferðir.

Viðari í teirri »shule hände«

Sat seinasta stýrið, víldi nú vaktar- og bjargingar- og royndarskipið verið tætt út undir at verið libugt. Og so hevur hetta landsstýrið ikki so frætt sum teknigarfidnar, og skipið er tí ikki í ljósmála til útbojðingar.

Eitt úrslit er kortini — teir hava lovað manninum við teirri »shule hände« ikki at bjóða tað út úti á markaðinum.